

РЕШЕНИЕ

№ 321

гр. Плевен, 28.10.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ПЛЕВЕН, IV ВЪЗ. ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и осми септември през две хиляди двадесет и първа година в следния състав:

Председател: ЦВЕТЕЛИНА М. ЯНКУЛОВА-СТОЯНОВА

Членове: РЕНИ В. ГЕОРГИЕВА
ЕМИЛИЯ АТ. КУНЧЕВА

като разгледа докладваното от РЕНИ В. ГЕОРГИЕВА Въззивно гражданско дело № 20214400500537 по описа за 2021 година

С решение № 439/27.05.2021 г. по гр.д.№ 20214430100375 по описа за 2021 г. на ПлРС е осъдено „Вектор ХМС“ООД със седалище гр.Плевен да заплати на Х.Д. Ф.-К. следните суми:

-сумата от 1 729.03 лв., явяваща се част от общо дължима сума в размер на 3 258.67 лв., представляваща обезщетение за ползване без основание на собствения на ищцата имот- СОС *****по КККР гр.Плевен със застроена площ от 78 кв. м., брой етажи -1- за периода от 13.01.2016 г. до 01.11.2017 г., ведно със законната лихва, считано от 13.01.2021 г. до окончателното изплащане на сумата;

-сумата от 1 729.03 лв., явяваща се част от общо дължима сума в размер на 3 258.67 лв., представляваща обезщетение за ползване без основание на собствения на ищцата имот - СОС ***** по КККР гр.Плевен със застроена площ от 51 кв. м., брой етажи -2- за периода от 13.01.2016 г. до 01.11.2017 г., ведно със законната лихва, считано от 13.01.2021 г. до окончателното изплащане на сумата;

-сумата от 4 862.90 лв., явяваща се част от общо дължима сума в размер на 9 165 лв., представляваща обезщетение за ползване без основание на собствения на ищцата имот-СОС 56722.659.829.1.2 по КККР гр.Плевен със застроена площ от 19 кв. м. - за периода от 13.01.2016 г. до 01.11.2017 г., ведно със законната лихва, считано от 13.01.2021 г. до окончателното изплащане на сумата;

-сумата от 4 862.90 лв., явяваща се част от общо дължима сума в размер на 9 165 лв., представляваща обезщетение за ползване без основание на собствения на ищцата имот - СОС *** по КККР със застроена площ от 17 кв. м. - за периода от 13.01.2016 г. до 01.11.2017 г., ведно със законната лихва, считано от 13.01.2021 г. до окончателното изплащане на сумата;

-сумата от 814.34 лв., явяваща се част от общо дължима сума в размер на 1 786.79 лв., представляваща обезщетение за ползване без основание на собствения на ищцата имот- СОС ***** по КККР гр.Плевен със застроена площ от 25 кв. м. - за периода от 13.01.2016 г. до 01.11.2017 г., ведно със законната лихва, считано от 13.01.2021 г. до окончателното изплащане на сумата, и

-сумата от 1 062.19 лв., явяваща се част от общо дължима сума в размер на 2 330.60 лв., представляваща обезщетение за ползване без основание на собствения на ищцата имот-СОС 56722.659.829.2.7 по КККР гр.Плевен със застроена площ от 30 кв. м. - за периода от 13.01.2016 г. до 01.11.2017 г., ведно със законната лихва, считано от 13.01.2021 г. до окончателното изплащане на сумата, или общо сумата от 15 060. 40 лв., ведно със законната лихва, считано от 13.01.2021 г. до окончателното изплащане на сумата.Отхвърлен е като неоснователен предявения от Х.Д. Ф.-К. против „Вектор ХМС“ООД със седалище гр.Плевен, иск по чл. 86, ал. 1 от 33Д за заплащане на следните суми:

-сумата от 561.93 лв., явяваща се част от общо дължима сума в размер на 1 059.07 лв., представляваща обезщетение за забавено плащане на главницата от 1 729.03 лв. за имот-СОС *****по КККР гр.Плевен за периода от 01.11.2017 г. до 13.01.2021 г.;

-сумата от 561.93 лв., явяваща се част от общо дължима сума в размер

на 1 059.07 лв., представляваща обезщетение за забавено плащане на главницата от 1 729.03 лв. за имот-***** по КККР гр.Плевен - за периода от 01.11.2017 г. до 13.01.2021 г.;

-сумата от 1 580.45 лв., явяваща се част от общо дължима сума в размер на 2 978.63 лв., представляваща обезщетение за забавено плащане на главницата от 4 862.90 лв. за имот-56722.659.829.1.2 по КККР гр.Плевен - за периода от 01.11.2017 г. до 13.01.2021 г.;

-сумата от 1 580.45 лв., явяваща се част от общо дължима сума в размер на 2 978.63 лв., представляваща обезщетение за забавено плащане на главницата от 4 862.90 лв. за имот - СОС *** по КККР гр.Плевен - за периода от 01.11.2017 г. до 13.01.2021 г.;

-сумата от 264.66 лв., явяваща се част от общо дължима сума в размер на 580.71 лв., представляваща обезщетение за забавено плащане на главницата от 814, 34 лв. за имот-СОС ***** по КККР гр.Плевен - за периода от 01.11.2017 г. до 13.01.2021 г., и

-сумата от 345.21 лв., явяваща се част от общо дължима сума в размер на 757.45 лв., представляваща обезщетение за забавено плащане на главницата от 1 062.19 лв. за имот-СОС 56722.659.829.2.7 по КККР гр.Плевен - за периода от 01.11.2017 г. до 13.01.2021 г., или общо сумата от 4 894.63 лв.Осъдено е „Вектор ХМС“ООД със седалище гр.Плевен да заплати на Х.Д. Ф.-К. сумата от 1 945.38 лв., представляваща деловодни разноси по компенсация.

Депозирана е въззивна жалба от „Вектор ХМС“ООД със седалище гр.Плевен, чрез пълномощник, срещу решение № 439/27.05.2021 г. по гр.д.№ 20214430100375/2021 г. по описа на ПлРС в осъдителната му част.По делото няма спор за факти и обстоятелства, а спорът се поражда от неправилната правна квалификация на тези факти и обстоятелства в обжалваното решение.Прави се искане да се отмени като недопустимо и неоснователно решение № 439/27.05.2021 г. по гр.д.№ 20214430100375/2021 г. по описа на ПлРС в частта му, в която е присъдена в полза на въззиваемата Х.Д. Ф.-К. сумата от 15 060.40 лв. по шест обективно съединени иска с правно основание чл.59 ЗЗД, заедно с присъдените в нейна полза разноси; на основание чл.365

ГПК да разпореда гледане на настоящия търговски спор пред ПлОС и в полза на въззивника да бъдат присъдени направените от него разноски.

За въззиваемата страна Х.Д. Ф.-К. чрез пълномощник, е изразено становище, че оспорва изцяло въззивната жалба на „Вектор ХМС“ООД против решението, постановено по гр.д.№ 375/2021 г. на ПлРС в частта, в която са уважени предявените срещу дружеството искове с правно основание чл.59 ЗЗД и се прави искане същата да бъде оставена без уважение.

Депозирана е въззивна жалба и от Х.Д. Ф.-К. чрез пълномощник, срещу решение № 439/21.05.2021 г. по гр.д.№ 375/2021 г. по описа на ПлРС в частта му, в която са отхвърлени като неоснователни предявените от нея искове против „Вектор ХМС“ООД по чл.86, ал.1 ЗЗД за заплащане на обезщетение за забавено плащане на частично предявените по делото главни искове по чл.59 ЗЗД за периода от 13.01.2016 г. до 01.11.2017 г., ведно със законните от това последици.Решението в обжалваната му част е неправилно и незаконосъобразно.Прави се искане да се отмени решението по гр.д.№ 375/2021 г. по описа на ПлРС в обжалваната му част и по същество да уважи изцяло предявените от въззивницата искове.

За въззиваемата страна - „Вектор ХМС“ООД със седалище гр.Плевен, чрез пълномощник, е изразено становище, че въззивната жалба е неоснователна.

Въззивната жалба на „Вектор ХМС“ООД със седалище гр.Плевен е процесуално допустима, депозирана срещу решението в осъдителната му част, а по същество – неоснователна.

Въззивната жалба на Х.Д. Ф.-К. чрез пълномощник, е процесуално допустима, депозирана срещу решението в отхвърлителната му част, а по същество – неоснователна.

Съгласно чл.269 ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта - в обжалваната му част, като обжалваното такова е валидно и допустимо, а по останалите въпроси той е ограничен от посоченото в жалбата. Според ТР № 1/9.12.2013 г. на ВКС по тълк.д.№ 1/2013 г., ОСГТК, при проверка на правилността на първоинстанционното решение въззивният съд може да приложи императивна материалноправна норма, дори ако нейното нарушение не е въведено като основание за обжалване.

На основание чл.272 ГПК въззивният съд препраща към мотивите, изложени от първоинстанционния съд.

Относно изложеното във въззивната жалба на „Вектор ХМС“ООД със седалище гр.Плевен, чрез пълномощник, съдът намира за установено следното.

Във въззивната жалба се сочат доводи за допуснати процесуални и материалноправни нарушения при решаване на спора от първоинстанционния съд.

Въззивникът счита, че първоинстанционният съд в нарушение на чл.365 ГПК е постановил едно недопустимо решение по търговски спор с цена на иска над 20 000 лв., което е подсъдно на окръжния съд.

Първоинстанционният съд е приел, че правната квалификация на предявените обективно съединени иски са разпоредбите на чл.59 от ЗЗД, чл.232 във вр. с чл.228 ЗЗД и чл.86 ЗЗД.

В исковата молба като цена на исковете е посочена сумата от 15 060.94 лв. (при условията на частично предявяване за 6 от съединените иска) и обезщетение за забавено плащане – 4 867.01 лв. (при условията на частично

предявяване за 6 от съединените искиве).

С влязло в сила определение от 01.04.2021 г. е прекратено частично производството по делото по предявения иск с правно основание чл.232 във вр. с чл.228 ЗЗД за сумата от 1 857.74 лв., представляваща дължима наемна цена за периода 01.05-17.12.2018 г. както и в частта досежно предявените искиве с правно основание чл.86 ЗЗД за посочените претенции за сумите от 146.31 лв. и 274.78 лв., представляваща обезщетение за забавено плащане за периода от 01.06.2018 г. до 13.01.2021 г.

Допуснато е изменение на исковата молба в частта, касаеща периода по предявения иск по чл.59 ЗЗД за сумата от общо 13 203.20 лв., като се счита, че периода е от 13.01.2016 г. до 01.11.2017 г. (първоначално посочения период в исковата молба е от 07.06.2014 г. до 01.11.2017 г.), като общата сума на исковите претенции е 13 703.20 лв.

С определение от 07.05.2021 г. първоинстанционният съд е допуснал изменение на предявения иск с правно основание чл.59 ЗЗД, като същият да се счита увеличен за сумата от 15 060.40 лв. вместо първоначално претендираната сума от 13 703.20 лв., както и на иска с правно основание чл.86, ал.1 ЗЗД, като същият да се счита предявен за сумата от 4 894.63 лв. вместо първоначално претендираната сума от 4 867.01 лв.

В процесния случай цената на всеки един от обективно съединените искиве с правно основание, посочена по-горе, е под 25 000 лв.

В обжалваното решение първоинстанционният съд се е произнесъл по 12 обективно съединени иска с правно основание чл.59 ЗЗД и чл.86 ЗЗД, като са претендирани съответните главници за общо 6 бр.недвижими имота, описани в исковата молба, и съответното претендирано обезщетение за забавено плащане в размер на законната лихва.Тези искиве са предявени и като частични, като всеки от тях има отделна цена.

Във въззивната жалба е посочено също така, че въззивникът счита, че делото е търговско, с оглед на договорните му правоотношения с наемодателя от 01.10.2014 г. и чл.286, ал.1 ТЗ и чл.287 ТЗ, като не подлежат на касационно обжалване решенията по търговски дела с цена на иска до 20 000 лв.

При предявен частичен иск преценката по чл.280, ал.3, т.1 ГПК се извършва с оглед на предявения размер на вземането, а не твърдения общ размер на претенцията.

Независимо от обстоятелството дали в процесния случай делото ще се определи като търговско или гражданско, с оглед на позоваването на въззивника на определение № 206/14.05.2019 г. на ВКС, IV гр.о. и образуваното тълк.д.№ 3/2019 г., ОСГТК на ВКС, то решението на въззивния съд няма да подлежи на касационно обжалване, тъй като цената на всеки от 12 иска поотделно е под 5 000 лв. При преценката по допустимостта на касационното обжалване меродавна е цената на частичния иск, а не пълния размер на паричното вземане, както това е прието и в т.1 на Тълкувателно решение № 1 от 17.07.2001 г. на ВКС.

Предявените иски с правно основание чл.59 ЗЗД са оценяеми съгласно чл.68 ГПК. Цената на иска съгласно чл.69, ал.1, т.1 ГПК по иски за парични вземания, каквото е и процесното, е търсената сума. Аналогично това следва да се приеме и за предявените иски с правно основание чл.86 ЗЗД.

При обективно съединени иски ищецът заявява толкова петитума, колкото е броят на правните последици, за които се търси правна защита, а тези правни последици могат да произтичат, както от един и същ фактически състав, така и от разни фактически състави, какъвто е и процесният случай (решение № 239/13.02.2018 г. на ВКС по т.д.№ 626/2017 г., II т.о.).

Неоснователни са доводите на въззивника за недопустимост на обжалваното решение поради нарушаване на правилата за родовата подсъдност. Предмет на делото са обективно съединени иски, като цената на всеки един от тях не надхвърля 25 000 лв. В случая не е налице изключението по чл.104, т.4 ГПК, определящо подсъдност на окръжен съд по иски по граждански и търговски дела с цена на иска над 25 000 лв.

От гореизложеното следва, че търговски дела с оглед на чл.104, т.4 ГПК и чл.365 ГПК с цена на иска до 25 000 лв. се разглеждат като първа инстанция от районния съд не по реда на търговските спорове, а по общия исков ред, с оглед приложимостта на разпоредбите на глава XXXII единствено по отношение на дела, разглеждани от окръжен съд.

С оглед цената на заявените претенции спорът е родово подсъден на ПЛРС.

На следващо място във въззивната жалба се сочи, че първоинстанционният съд не е обсъдил наведените от ответника доводи за незаконосъобразност на исковата претенция по чл.59 ЗЗД - счита, че със смъртта на наследодателя по договорите от 01.01.2014 г. наемното правоотношение не се прекратява, а на основание чл.237 ЗЗД то се продължава от приобретателката Х.Ф.-К. като не са обсъдени хипотезите на нормата; игнорира се твърдението на ответника, че ползването на двете недоговорени помещения е и в пряко противоречие с показанията на двамата свидетели.

Във въззивната жалба се сочи също така, че неоснователно е становището на съда, че в случая не е приложима нормата на чл.237 ЗЗД, като се позовава на определение № 687/16.06.2015г. на ВКС по гр.д.№ 7098/2014 г., III г.о.Противоречието на първоинстанционния съд с нормата на чл.237 и чл.236, ал.1 ЗЗД, становището му, че със смъртта на наследодателката - наемодател, договорът за наем е прекратил действието си, е неправилно поради противоречие с материално-правната норма на чл.237 ЗЗД.

С оглед на изложеното от въззивника следва да се даде отговор на въпроса при смъртта на наемодателя Л.М. запазва ли се действието на 4 договора за наем от 01.01.2014 г., а по отношение на срока приложение следва да намерят правилата, установени в чл.237 ЗЗД, а те са следните: ако договорът е бил вписан в имотния регистър преди прехвърлянето (смъртта на наследодателката), той остава в сила; ако договорът за наем не е бил вписан, но сключен в писмена форма и има достоверна дата (по смисъла на чл.181 ГПК), той остава в сила до определения в него срок, но за не повече от една година; ако договорът за наем е без достоверна дата, но наемателят е във фактическа власт на имота, договорът важи като договор без срок и новият собственик може да го прекрати с предизвестие от един месец, ако наемът е бил уговорен на месец.

Следва да се приеме, че договорът за наем не съставлява сделка, сключена с оглед на личността на наемодателя, поради което смъртта на наемодателя не съставлява основание за прекратяването му.С оглед на

свободата на договаряне такова самостоятелно основание за прекратяване на четирите наемни договора от 01.01.2014 г. не е предвидено в чл.15 от същите.Затова възникналото по него наемно правоотношение може да се продължи от наследниците на наемодателя (те трябва и да са приели наследството, за да станат страна).

Заветникът не е наследник (в смисъл на универсален правоприемник), а кредитор на наследството.Той получава имуществото, което е предмет на завета с оглед на императивната материалноправна норма на чл.16, ал.2 ЗН.Заветникът става собственик на конкретно имущество след смъртта на завещателя.

В процесния случай с влязлото в сила решение на 06.04.2017 г. по гр.д.№ 64220/2014 г. по описа на СРС е обявена смъртта на наследодателката Л.М., като дата на предполагаемата смърт е обявена 07.06.2014 г., като е разпоредено съставянето на акт за смъртта ѝ.

Настъпването на смърт поражда редица материалноправни последици, между които и откриването на наследството съгласно императивната разпоредба на чл.1 ЗН.

Съставен е протокол за обявяване на саморъчно завещание, оставено за съхранение в кантората на нотариуса, на 25.04.2017 г., а на 21.12.2017 г. е съставен констативен нотариален акт за право на собственост върху процесните 6 недвижими имота, като техен собственик е Х.Ф.-К..

От доказателствата по делото следва да се приеме, че обект на договорите за наем от 01.01.2014 г. са били следните: на ул."Ц.С."№ *** **, СОС **** а на ул."Ц.С."№ *** ***** и СОС *****

Наследникът по закон, придобивайки качеството на наемодател по реда на наследствено универсално правоприемство, има право да получи изпълнението по договора.Страна по договора е единствено той, а не и заветниците на същия наследодател по отношение на същия недвижим имот (определение № 282/12.04.2021 г. на ВКС по гр.д.№ 127/2021 г., IV г.о.).

В процесния случай от доказателствата по делото не се установяват горепосочените предпоставки - след смъртта на наемодателката Л.М. на

07.06.2014 г. в правата и задълженията по четирите договора за наем да са встъпили нейни законни наследници, приели наследството, поради което следва да се приеме, че след нейната смърт не е налице валидно наемно правоотношение с въззивника поради липса на страна наемотател по тях.

Поради изложеното чл.237 ЗЗД е неприложим.

На следващо място във въззивната жалба се сочи, че е неправилна правната квалификация на иска по чл.59 ЗЗД, който е неоснователен и недопустим.

Съгласно чл.59 ЗЗД всеки, който се е обогатил без основание за сметка на друго, дължи да му върне онова, с което се е обогатил, до размера на обедняването. Правото на иск по чл.59, ал.1 ЗЗД възниква, когато ищецът не разполага с друг иск, с който може да се защити, какъвто е и процесният случай.

Уважаването на иск с посочената правна квалификация предпоставя кумулативното наличие на няколко предпоставки: ищецът да е собственик на вещта, вещта да се ползва от ответника - несобственик, липса на правно основание за ползването на вещта, настъпило в резултат от ползването на обедняване на ищеца и обогатяване на ответника. В тежест на ищеца е да докаже своето обедняване (изразяващо се в препятстването му да ползва същата съобразно нейното функционално предназначение в обема на правата, които има, или да я отдава под наем и да реализира имуществена облага), обогатяването на ответника (изразяващо се в спестяването на разходи за наем за ползването на вещта за процесния период), както и връзката между тях.

Неоснователно във въззивната жалба се сочи, че обжалваното решение е недопустимо и неправилно по отношение на уважените претенции по чл.59 ЗЗД.

Както се посочи по-горе, за процесния период -13.01.2016 г. - 01.11.2017 г. не е съществувало валидно наемно правоотношение по отношение на четирите имота, предмет на договорите от 01.01.2014 г.

По отношение на другите два обекта, находящи се на ул."Ц.С."№ 8 - СОС ***** и СОС ***** те не са били отдавани под наем от наследодателката

Л.М. на въззивника.

Въззивникът е посочил, че още при сключването на договора от 01.01.2014 г. починалата наследодателка Л.М. му е предоставила всички ключове на сградите в имота, в т.ч. и ненаетите, като са имали устна договорка, че ако за свободните помещения се появи кандидат наемател, той да му отключи тези помещения и ако кандидатът бъде удовлетворен, впоследствие да се сключи договор за наем.

От показанията на свидетеля Васил Цветков, които следва да се кредитират като обективни, тъй като има непосредствени впечатления като ползвател на обект на първия етаж, се установява, че другите сгради са вътре под формата на буквата „Г”, които са двуетажни и въззивникът е ползвал помещенията, които са на втория етаж с изключение на една стая на проектант. На втория етаж над него, на „Д.С.” № 8 са били складовите помещения.

Въз основа на гореизложеното следва да се приеме, че е доказан фактическият състав на чл.59 ЗЗД и по отношение на горепосочените две помещения през процесния период от 13.01.2016 г. до 01.11.2017 г.

На следващо място във въззивната жалба неоснователно се сочи, че като не е отчел факта на погасените по давност по чл.111, б.”в” ЗЗД вземания на ищцата, решението на първоинстанционния съд и на това основание е недопустимо и материално-правно неоснователно.

Не следва да се обсъждат изложените доводи от въззивника за приложението тригодишната погасителна давност по чл.111, б.”в” от ЗЗД поради липса на валидно наемно правоотношение по отношение на горепосочените четири обекта за процесния период. Правната квалификация на предявените иски претенции е чл.59 ЗЗД.

На следващо място във въззивната жалба се сочи, че на два пъти Х.Ф.-К. е променила размера на исковата претенция на 01.04.2021 г. и на 07.05.2021 г., като счита, че са налице недопустими промени едновременно на основанията и на размера на исковата претенция. Счита също така, че изменената искова претенция от 07.05.2021 г. е недопустима и по друга причина, защото увеличеният размер не е съобразен с погасителната давност по чл.110

33Д.Позова се на ТР № 3/22.04.2019 г. на ВКС по т.д.№ 3/2016 г. Увеличението на месечните главници в размер на 1 364.49 лв. за периода от 13.01.2016 г. до 07.05.2016 г. е покрита с 5-годишната погасителна давност по чл.110 33Д.

Съгласно чл.214, ал.1, изр.3-то ГПК до приключване на съдебното дирене в първата инстанция ищецът може да измени само размера на предявения иск. Именно такова изменение на исковите претенции е допуснато от съда с постановените определения в съдебните заседания на 01.04.2021 г. и на 07.05.2021 г.

Изменение на иска по смисъла на чл.214 ГПК се изразява във въвеждането на ново основание или на нов петитум, различни от заявените с исковата молба, като е недопустимо изменението на иска както по размер, така и по основание. Ищецът въвежда ново основание, когато се позовава на други правопораждащи факти, с които обосновава възникването и съществуването на претендираното от него материално право.

Първоначалната искова претенция по чл.59 33Д относно четирите ползвани помещения е за сумата от 13 203.20 лв., а за останалите две помещения - за 500 лв. или общо за 13 703.20 лв., за периода от 07.06.2014 г. до 01.11.2014 г.

Допуснатото изменение на исковите претенции по чл.59 33Д с определението на съда от 01.04.2021 г. не е относно размера - те остават общо за сумата от 13 703.20 лв., но е намален само периода, т.е. претенцията е за периода от 13.01.2016 г. до 01.11.2017 г., при първоначален такъв от 07.06.2014 г., поради което не може да се приеме, че е допуснато изменение на основанието и размера на иска, което би било недопустимо. Недопустимо е под формата на изменение на иска, включително и чрез увеличаване на размера му, да се предяви нов иск, отнасящ се до друг период, какъвто не е процесният случай (определение № 54/28.04.2021 г. на ВКС по ч.гр.д.№ 607/2021 г., II г.о.).

Допуснатото изменение на предявения иск по чл.59 33Д на 07.05.2021 г. за сумата 15 060.40 лв. вместо първоначално претендираната сума от 13 703.20 лв., то видно от молбата на въззиваемата е налице увеличение на

размера на исковите претенции с 564.35 лв., респ. с 812.19 лв., само по отношение на претендираното обезщетение за ползване на двете помещения - СОС ***** и СОС ***** или общо със сумата от 1 376.54 лв.

Във въззивната жалба се сочи, че това увеличение със сумата от 1 364.49 лв. според въззивника би било покрито с 5-годишната погасителна давност по чл.110 ЗЗД.

Основателно се сочи от въззиваемата, че възраженията за погасителна давност по отношение на исковите във вида им след измененията от 01.04.2021 г. и от 07.05.2021 г. са направени за първи път с писмената защита по делото, а не в съдебните заседания, когато са заявени и допуснати съответните изменения на исковите.

В т.1 на ТР № 3/22.04.2019 г. на ВКС по тълк.д.№ 3/2016 г., ОСГТК е прието, че предявяването на иска за парично вземане като частичен и последвалото негово увеличение по реда на чл.214, ал.1 ГПК нямат за последица спиране и прекъсване на погасителната давност по отношение на непредявената част от вземането. В хипотезата, в която частичният иск е увеличен по реда на чл.214, ал.1, изр.3, предл.1 ГПК, какъвто е и процесният случай, с увеличаване на исковата претенция вземането се заявява за защита в останалата му част, която до този момент не е била предмет на делото. По отношение на увеличения размер давността се спира и се прекъсва с подаване на молбата по чл.214, ал.1, изр.3, предл.последно - в процесния случай на 07.05.2021 г. за горепосочената сума от 1 364.49 лв.

Липсва възражение от въззивника за погасяване по давност на увеличените искове съгласно чл.120 ЗЗД, тъй като в с.з. на 07.05.2021 г. такова възражение не е направено. Съгласно чл.147 ГПК правото на страните да твърдят нови обстоятелства се преклудира до приключване на съдебното дирене (определение № 900/10.07.2013г. на ВКС по гр.д.№ 125/2013 г., IV г.о.).

Въззивникът счита, че обжалваното първоинстанционно решение е незаконосъобразно и спрямо присъдените в полза на ответника разноси по делото. Счита, че исковата претенция възлиза на 19 955.03 лв., а е налице и претенция по чл.79 ЗЗД и чл.86 ЗЗД в размер на 2 278.83 лв., от която по-

късно ищцата се е отказала.

С определение от 01.04.2021 г. е прекратено частично производството по двата иска с правно основание чл.232 във вр. с чл.228 ЗЗД и по чл.86 ЗЗД – общо за сумата от 2 278.83 лв.В тази част са приложими разпоредбите на чл.78, ал.4 ГПК, чл.81 ГПК и чл.248 ГПК, поради което в настоящето производство не могат да се присъждат разноси в полза на въззивника във връзка с влязлото в сила определение с оглед на оттеглянето на исковете по чл.232 ГПК.

Неоснователно във въззивната жалба се сочи, че първоинстанционният съд е уважил исковата претенция в размер на 15 060.40 лв., но в противоречие с чл.78, ал.2 и ал.3 ГПК съразмерната част от разноските на ответника не са присъдени.Съдът е присъдил в обжалваното решение разноси по компенсация.

Относно въззивната жалба на Х.Д. Ф.-К. чрез пълномощник, съдът намира за установено следното.

На първо място във въззивната жалба се сочи, че вземането при общия фактически състав на чл.59 ЗЗД, какъвто и процесният случай, е изискуемо от деня на получаването на престацията, а не в някой последващ момент - ППВС № 1/79 г.Неоснователно се сочи, че доколкото падежът на задължението за връщане на благо е настъпил при получаването на благо от длъжника, задължението за връщане ще бъде срочно и покана за определяне на падежа не е необходима.

В хипотезата на чл.59, ал.1 ЗЗД вземането е изискуемо от деня на разместване на благата и не е обвързано със срок, поради което съгласно чл.69, ал.1 ЗЗД кредиторът може да иска изпълнението му веднага.Съгласно чл.84, ал.2 ЗЗД, когато няма определен срок за изпълнение, длъжникът изпада в забава след като бъде поканен от кредитора, а в процесния случай до предявяването на исковата молба на 13.01.2021 г. такава отправена покана от Х.Ф.-К. до дружеството няма относно претендираните вземания по чл.59 ЗЗД (определение № 189/28.03.2017 г. на ВКС по т.д.№ 137/2017 г., I т.о.).

На следващо място във въззивната жалба се сочи, че самото задължение за връщане на благо е носимо, поради което няма да е нужна и покана по

чл.68, б.“б“ 3ЗД.Длъжникът ще изпадне в забава, ако не върне веднага благо то на кредитора.И от този момент той ще дължи лихвите/плодовете от благо то (извод от чл.57, ал.1 3ЗД).

Чл.68, б.“б” 3ЗД регламентира мястото на изпълнение на задължението за даване на определена вещь, но тя е неприложима в процесния случай.

Паричните задължения са носими съгласно чл.68, б.“а” от 3ЗД, но законната лихва се дължи от датата на забавата, която се определя по реда на чл.84 3ЗД.

Съгласно чл.57, ал.1 3ЗД ако се дължи връщане на определена вещь, получателят дължи плодове то от момента на поканването.Правната характеристика на наема е граждански плод.Тази разпоредба има в предвид задължение за връщане на определена вещь, която е получена без основание, на неосъществено основание или на отпаднало основание, т.е. когато се касае за вещь, която е получена в някоя от хипотезите по чл.55, ал. 1 3ЗД, какъвто не е процесният случай (решение № 663/9.03.2010 г. на ВКС по гр.д.№ 2831/2007 г., I г.о.).

На следващо място във въззивната жалба се сочи, че първоинстанционният съд не е обсъдил извършеното признание за дължимостта на обезщетението за ползване на недвижимия имот, изрично направено в чл.21 от сключения между страните договор за наем на 06.11.2017г., представен по делото.

Чл.21 от договора за наем на недвижим имот от 06.11.2017 г., съществува, представен по делото, основателно се сочи от въззиваемия, че същият не е попълнен по никакъв начин - не е посочен периода на дължимото обезщетение, неговия размер и срок за изплащане.Поради това не може да се приеме, както се сочи във въззивната жалба, че е налице изрично признание от страна на въззиваемия за ползване на имотите за периода, предхождащ сключения договор за наем, поради което за въззивника е отпаднала необходимостта за изпращане на покана (въззиваемият не оспорва ползването на 4 от процесните недвижими имота, но счита, че то е на договорно основание).

На следващо място във въззивната жалба се сочи, че доколкото „Вектор ХМС“ООД е търговец по смисъла на чл.1, ал.2 ТЗ, приложение по аналогия може да намери нормата на чл.294 ТЗ и лихва /респективно-обезщетение за забава/ се дължи от търговеца, дори да не е уговорена.

Разпоредбата на чл.294, ал.1 ТЗ е неприложима на две основания - в чл.21 от горепосочения договор от 06.11.2017 г. не е определен размера на дължимата главница, а законната лихва, каквато визира този текст, която се дължи при забава на парично задължение, е акцесорно вземане, а на второ място двете страни нямат качеството на търговци, а такова има само едната страна по сделката, което изключва приложимостта на разпоредбата.

При този изход на процеса следва да бъде осъдено търговското дружество да заплати на Х.Ф.-К. разноси по делото за настоящата инстанция в размер на 1 500 лв., съставляващи заплатено адвокатско възнаграждение.

Водим от горното, Плевенски окръжен съд

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 439/27.05.2021 г. по гр.д.№ 20214430100375 по описа за 2021 година на Плевенски районен съд.

Осъжда „Вектор ХМС“ООД, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление гр.Плевен, ж.к.”Дружба”, чл.311, вх.3, ап.10, да заплати на Х.Д. Ф.-К. от гр.Пловдив, ЕГН *****, разноси по делото за настоящата инстанция в размер на 1 500 лв.

Решението не подлежи на касационно обжалване на основание чл.280, ал.3, т.1 ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____

